

1.1 Kokį žmogų galime vadinti herojumi?

1. Perskaitykite ir aptarkite žodžio „herojus“ apibrėžimą. Pasvarstykite, kaip pirminė žodžio reikšmė papildo šiandien vartojamo žodžio reikšmę.

Herojus – (gr. heros – didvyris): 1. Senovės graikų genties vadas, karžygys, po mirties sudievinas ir tapęs mitine būtybe, pusdieviu – religinio garbinimo objektu; herojaus kultą turėjo Mesopotamijos tautos, graikai, ypač garbinę Heraklį, romėnai, germanai; 2. Didvyris, žmogus, atliekantis ar atlikęs žygdarbį; 3. Lit. svarbiausias ar vienas svarbiausių literatūros kūrinio, filmo, spektaklio veikėjų, paprastai reiškiantis autoriaus idealus ir turintis heroizmo bruožų.

HEROJUS

Savais žodžiais suformuluokite žodžio „herojus“ apibrėžimą

1.1 Kokį žmogų galime vadinti herojumi?

2. Perskaitykite graikų mito „Heraklio žygiai“ ištrauką ir atsakykite į klausimus.

Heraklio žygiai

Kai Heraklis dar buvo vaikas, Hera nusiuntė dvi baisias gyvates. Pro atviras duris jos įšliaužė į kambarį, kur miegojo Heraklis, apšivijo jam apie kaklą ir ėmė smaugti. Mažasis Heraklis smaugiamas pabudo ir suriko. Viena rankute jis čiupo gyvatę už galvos ir nusviedė žemėn, o antra bemat sutraiškė kitą bjaurybę. Heraklio riksmo išgąsdinti, Alkmenė ir Amfitrionas pribėgo prie lopšio ir sustojo nustebę. Heraklis linksmas šypsojosi, pamatęs tėvus, o šalia ant žemės tysojo dvi jo nudobtos juodos gyvatės. Amfitrionas, tatai palaikęs stebuklingu ženklu, išsikvietė didįjį Tėbų žynį Teiresiją ir paprašė išpranašauti sūnaus ateitį. Aklas žynys Teiresijas paglostė atneštam kūdikiui galvą ir tarė:

– Sunkus bus tavo kelias, Herakli, tačiau šlovingas ir didis. Galynėsis su siaubingom pabaisom žemėje ir po žeme, tačiau iš kovos išeisi nugalėtojas ir tapsi didžiausiu Graikijos didvyriu. Už žygius ir kančias pelnysi amžiną jaunystę ir nemirtingumą.

Sužinojęs apie didžią Heraklio paskirtį, Amfitrionas nusprendė būsimąjį didvyrį deramai išlavinti. Jis pats vaiką pratino važiuoti karo vežimu, kiti garsūs mokytojai jaunuolį mokė imtynių, šaudyti iš lanko, skambinti lyra. Išminties ir įvairių mokslų Heraklį mokė kilnisis kentauras Cheironas.

Pabūgęs nežmoniškos Heraklio jėgos, patėvis Amfitrionas išsiuntė jį į kalnus ganyti avių. Jaunutis Heraklis stebino visus piemenis: niekas už jį toliau nesviedė ieties, taikliau nešaudė iš lanko. Būdamas aštuoniolikos metų, jis visam krašte garsėjo kaip stipriausias ir dailiausias jaunuolis. Ateitis turėjo parodyti, ar geram, ar piktam panaudos jis savo nepaprastą jėgą.

Prieš grįždamas iš kalnų į Tėbus, kur gyveno jo tėvai, Heraklis staiga atsidūrė kryžkelėje. Besvarstydamas, į kurią pusę sukti, ūmai pamatė dvi deives. Viena, graži kaip vasara, žavingai nusišypsojo ir meiliais žodžiais Herakliui ėmė žadėti didžiausių malonumų ir gyvenimo džiaugsmų, jeigu ją pasirinks palydove. Tai buvo Palaima. Kita moteriškė buvo Dora – rimta, rūstoka. Heraklio ji neviliojo laimės pažadais, bet kalbėjo apie erškėčiuotą ir sunkų kelią, kuriuo nori jį vesti. Tą kelią renkasi narsieji, kurie gina silpnuosius ir prispaustuosius, kurie sugeba pasiaukoti dėl kitų. Už vargą ir kančias Heraklis susilauks nemirtingumo ir amžinos šlovės. Heraklis nesvyruodamas pasirinko didvyrių palydovę ir jau norėjo sukti paskui ją keliu į dešinę, bet staiga abidvi deivės dingo iš akių, ir vėl jis liko kryžkelėje vienas. Nuo tol Heraklis visuomet ėjo vargo ir kovos keliu.

Iš Vandos Markovskos kn. „Graikų mitai“

1.1 Kokį žmogų galime vadinti herojumi?

Klausimai

1. Remdamiesi teksto žodžiais apibūdinkite, koks Heraklis buvo vaikystėje?
2. Ką, anot mito, dar vaikystėje aklas žynys išpranašavo Herakliui?
3. Kaip būsimasis didvyris buvo lavinamas vaikystėje?
4. Kodėl Heraklio patėvis Amfitrionas išsiuntė jaunuolį į kalnus?
5. Grįždamas iš kalnų į Tėbus, Heraklis sutiko dvi deives. Apibūdinkite jas.
6. Kurį kelią Heraklis pasirinko?
7. Pamažtykite, kodėl kartais gyvenime verta rinktis sunkesnį kelią? Atsakydami remkitės savo nuomone.

Atsakymai

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

1.1 Kokį žmogų galime vadinti herojumi?

3. Parašykite savybes, kurias, jūsų nuomone, turi tikras herojus.

